

Co-funded by
the European Union

Gdański
Ośrodek Sportu

REKOMENDACJE DLA GDAŃSKIEGO OŚRODKA SPORTU

W KIERUNKU WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU MIASTA GDAŃSK 2030 PLUS NA PODSTAWIE DOŚWIADCZEŃ Z REALIZACJI PROJEKTU "GOS NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZWIJAJĄC LOKALNY SPORT POWSZECHNY (MOBILIGOS)" NR PROJEKTU 2024-1-PL01-KA182-SPO-000228183 W RAMACH PROGRAMU ERASMUS+

Wprowadzenie

Rekomendacje powstały jako podsumowanie doświadczeń Gdańskiego Ośrodka Sportu zdobytych podczas realizacji projektu mobiliGOS, obejmującego trzy wizyty studyjne w Hiszpanii, Holandii i Portugalii. Dokument przedstawia praktyki i rozwiązania, które mogą wspierać długofalowe wdrażanie celów Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus w obszarze sportu, rekreacji oraz infrastruktury nadwodnej, po ich dostosowaniu do warunków lokalnych.

Wnioski

Wyniki wizyt studyjnych pokazują, że zintegrowane, ekologiczne i cyfrowe zarządzanie infrastrukturą sportową jest kluczowym kierunkiem rozwoju zgodnym z celem „Zielone i Dostępne Miasto” Strategii Gdańsk 2030+.

Analiza praktyk zagranicznych potwierdza, że rozwój sportu powszechnego oparty na danych, współpracy dzielnicowej i włączaniu mieszkańców najlepiej wspiera cele „Wspólne Miasto” i „Innowacyjne Miasto” Strategii Gdańsk 2030+.

METODOLOGIA OPRACOWANIA REKOMENDACJI

Rekomendacje zostały opracowane na podstawie analizy danych jakościowych i obserwacyjnych z trzech wizyt studyjnych realizowanych w ramach projektu mobiliGOS: w Esplugues de Llobregat (Hiszpania), Amsterdamie (Niderlandy) oraz Vila Nova de Famalicão (Portugalia). Każda mobilność obejmowała job shadowing, rozmowy z przedstawicielami instytucji, obserwacje obiektów sportowych, analizę procesów zarządzania i spotkania z personelem administracyjnym oraz trenerami.

Zebrane informacje zostały:

- przeanalizowane porównawczo – sprawdzono, które praktyki i modele funkcjonowania powtarzały się w różnych krajach lub były szczególnie efektywne,
- odniesione do warunków Gdańska – uwzględniono zasoby, infrastrukturę, działania GOS oraz lokalne potrzeby mieszkańców,
- powiązane ze Strategią Rozwoju Miasta Gdańsk 2030+ – rekomendacje uporządkowano zgodnie z czterema celami strategicznymi,
- zweryfikowane na podstawie działań już prowadzonych przez GOS – przeanalizowano bieżącą ofertę, komunikację i programy („Aktywuj się w Gdańsku”, zajęcia wodne, działania rekreacyjne i dzielnicowe).

Efektem jest zestaw rekomendacji, które wynikają zarówno z doświadczeń europejskich, jak i realnych możliwości wdrożeniowych Gdańskiego Ośrodka Sportu.

Cele strategiczne

01

ZIELONE MIASTO

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu.

02

WSPÓLNE MIASTO

Koncentracja na integracji społecznej, uczeniu się przez całe życie i aktywności mieszkańców.

03

DOSTĘPNE MIASTO

Dotyczy transportu, mobilności, cyfryzacji, energetyki i ułatwień dla mieszkańców.

04

INNOWACYJNE MIASTO

Rozwój gospodarki, kultury, turystyki, przestrzeni publicznych i oferty czasu wolnego.

CEL STRATEGICZNY I: ZIELONE MIASTO

1. Zielona i ekologiczna modernizacja obiektów GOS

Obserwacje z Hiszpanii, Portugalii i Holandii potwierdzają, że inwestycje proekologiczne w obiektach sportowych realnie obniżają koszty utrzymania i poprawiają komfort użytkowników. Warto stopniowo wdrażać technologie takie jak panele fotowoltaiczne, produkcja chloru z soli, odzysk ciepła z systemów basenowych, inteligentne systemy monitoringu CO₂ i jakości wody czy maty antyparowe. Dodatkowo część obiektów GOS może stać się modelowymi „zielonymi pływalniami” prezentującymi mieszkańcom rozwiązania ekologiczne, co wzmacnia edukacyjną rolę obiektów. Rekomendowane jest stworzenie dokumentu „Zielona infrastruktura GOS 2030”, z planem modernizacji uwzględniającym priorytety ekologiczne i dostęp do finansowania zewnętrznego.

2. Rozwój zielonej infrastruktury nadwodnej i przybrzeżnej Gdańska

Wizyty w Amsterdamie i Portugalii pokazały, jak dużym potencjałem rekreacyjnym dysponują przestrzenie wodne miasta. Gdańsk, jako miasto portowe i nadmorskie, może rozwijać strefy rekreacji wodnej: naturalne kąpieliska miejskie, pływające ogrody i wyspy filtrujące, zielone ekrany chroniące brzegi oraz przestrzenie aktywności nad wodą. Takie rozwiązania poprawią walory środowiskowe terenów wodnych, zwiększą atrakcyjność wybrzeża i wzmocnią ofertę rekreacyjną GOS. Warto testować je jako mikro-pilotaże przy marinach i kanałach.

3. Wspieranie zrównoważonej mobilności do obiektów sportowych

Holandia pokazuje, że dojście pieszo lub dojazd rowerem jest najskuteczniejszym sposobem, aby mieszkańcy regularnie korzystali z infrastruktury sportowej. GOS może rozwijać: bezpieczne miejsca do pozostawiania rowerów, czytelne oznaczenia dojścia do obiektów oraz mapę „15-minutowego sportu”, wskazującą obiekty dostępne w czasie krótkiego spaceru lub przejazdu rowerem. Dodatkowo warto wykorzystać kanały komunikacji GOS (www.sportgdansk.pl) i media społecznościowe.

CEL STRATEGICZNY II: WSPÓLNE MIASTO

1. Sport jako narzędzie budowania wspólnoty lokalnej

W Portugalii i Hiszpanii sport pełni ważną rolę społeczną i integracyjną – od klubów osiedlowych po lokalne wydarzenia. GOS już prowadzi liczne akcje aktywizacyjne (np. Aktywuj się w Gdańsku). Warto jest wzmocnić ofertę Aktywuj się w Gdańsku o obejmującą mikrowydarzenia plenerowe w dzielnicach, zajęcia rodzinne i międzypokoleniowe. Takie działania szczególnie aktywizują mieszkańców bardziej oddalonych części miasta i wzmacniają relacje sąsiedzkie.

2. Włączanie osób z niepełnosprawnościami i grup defaworyzowanych

Mobilności pokazały, jak ważne jest projektowanie usług sportowych z myślą o seniorach, osobach z niepełnosprawnościami i grupach o mniejszych możliwościach. GOS może rozszerzyć standardy dostępności w obiektach i komunikacji (także cyfrowej), wprowadzić treningi integracyjne, programy dla osób z ograniczeniami ruchowymi i dodatkowe udogodnienia finansowe (np. pakiety w Gdańskiej Karcie Mieszkańca). Social media GOS mogą stać się ważnym kanałem promowania aktywności inkluzywnej poprzez cykle materiałów „sport dla każdego”.

3. Edukacja ekologiczna i bezpieczeństwo wodne

W Holandii i Portugalii edukacja wodna stanowi element miejskich programów bezpieczeństwa i zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych. Gdańsk może rozwijać Gdański Program Edukacji Wodnej, obejmujący szkolenia dla szkół, instruktaże korzystania z kajaków i SUP-ów oraz kampanie dotyczące etykiety nadwodnej. Istotnym zapleczem tych działań jest funkcjonująca w GOS Akademia Zaruskiego, która uczy młodzież żeglarstwa, odpowiedzialnych praktyk nad wodą oraz zasad bezpiecznego korzystania z akwenów, a także Letnia Szkoła Ratownictwa, przygotowująca uczestników do świadomego i bezpiecznego poruszania się w środowisku wodnym. Oba programy tworzą solidną bazę do budowy miejskiego systemu edukacji wodnej w Gdańsku.

CEL STRATEGICZNY III: DOSTĘPNE MIASTO

1. Nowoczesne i dostępne modele zarządzania obiektami

Obiekty w Hiszpanii coraz częściej działają w formule półautomatycznej: wejścia na bransoletki, brak kas, automatyczne bramki. Przy rosnących kosztach eksploatacji warto, aby GOS stopniowo zmieniał swoje obiekty na „obiekty bezobsługowe”. Pilotaż może objąć jeden z basenów lub hal. Ułatwi to obsługę użytkowników i obniży koszty funkcjonowania.

2. Aplikacja GOS jako centralny ekosystem użytkownika

Inspirując się modelem holenderskim „single access point”, aplikacja GOS może integrować: rezerwacje, płatności, dostępność obiektów w czasie rzeczywistym, powiadomienia o wydarzeniach i moduł lojalnościowy (nagrody za aktywność). Połączenie aplikacji z komunikacją na Facebooku i Instagramie wzmocni widoczność oferty i pozwoli szybciej reagować na potrzeby mieszkańców.

3. Dostęp transportowy i czytelna informacja dla mieszkańców

Rekomendowane jest przeprowadzenie audytu dostępności transportowej wszystkich obiektów, w tym połączeń pieszo-rowerowych i transportu publicznego. Następnie – przygotowanie mapy „15-minutowego sportu” oraz oznakowanie dojścia do obiektów. W komunikacji cyfrowej (strona, media społecznościowe) warto wdrożyć spójną identyfikację i system informacji dla użytkowników.

CEL STRATEGICZNY IV: INNOWACYJNE MIASTO

1. Smart facilities – inteligentne zarządzanie obiektami

Barcelona i Amsterdam stosują cyfrowe bliźniaki i predykcyjne sterowanie mediami. GOS może przygotować pilotaż „Smart GOS Facility” obejmujący monitoring zużycia energii, inteligentne oświetlenie, automatyczne sterowanie temperaturą i dashboard administratora. Takie rozwiązania podnoszą efektywność i mogą stanowić prototyp dla całej sieci obiektów.

2. Technologie prośrodowiskowe w marinach i przestrzeniach wodnych

W Amsterdamie stosowane są zaawansowane rozwiązania chroniące akweny, takie jak bariera Bubble Barrier zatrzymująca odpady plastikowe, autonomiczne jednostki Roboat monitorujące i oczyszczające kanały oraz pływające ogrody poprawiające jakość wody i bioróżnorodność. Miasto wykorzystuje także sieci sensorów do oceny stanu wód oraz niewielkie roboty pływające zbierające zanieczyszczenia z trudno dostępnych miejsc. Gdańsk może testować podobne technologie w swoich marinach i na akwenach rekreacyjnych, na przykład pływające bariery przeciwko odpadom, mobilne urządzenia do zbierania śmieci z powierzchni wody, pływające wyspy filtrujące oraz systemy monitoringu jakości wód. Takie działania wzmacniają prośrodowiskowy charakter infrastruktury nadwodnej i podnoszą standard przestrzeni rekreacyjnych dostępnych dla mieszkańców.

3. Rozwój kompetencji pracowników GOS

Projekt mobiliGOS pokazał, że regularna wymiana wiedzy i rozwój kompetencji pracowników są kluczowe dla nowoczesnego zarządzania sportem miejskim. Warto więc stworzyć wewnętrzną ścieżkę rozwoju, która mogłaby działać pod nazwą „GOS Strefa Wiedzy”. Program ten mógłby obejmować spotkania podsumowujące mobilności, prezentacje dobrych praktyk z zagranicy oraz realizację małych projektów usprawniających codzienną pracę. Stała komunikacja o tych działaniach na stronie internetowej GOS i w mediach społecznościowych wzmacniałaby wizerunek organizacji jako instytucji otwartej, uczącej się i aktywnie korzystającej z doświadczeń międzynarodowych.

4. Zarządzanie oparte na danych i analizach użytkowników

Sukces programów sportowych zależy od zrozumienia potrzeb mieszkańców. GOS może systematycznie analizować dane o frekwencji, obłożeniu obiektów, popularności zajęć oraz aktywności użytkowników aplikacji. Dane te powinny regularnie wpływać na modernizację oferty – szybkie reagowanie stanowi fundament nowoczesnych usług miejskich.

PODSUMOWANIE

Dokument przedstawia propozycje działań, które mogą wspierać Gdański Ośrodek Sportu w długofalowym wdrażaniu celów Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. Rekomendacje wynikają z doświadczeń zdobytych podczas wizyt studyjnych w ramach projektu mobiliGOS oraz z analizy obecnie realizowanych programów i potrzeb mieszkańców. Zaproponowane kierunki rozwoju obejmują modernizację infrastruktury w duchu zrównoważonego rozwoju, wzmacnianie sportu powszechnego i działań integrujących społeczność, poprawę dostępności usług sportowych poprzez cyfryzację oraz testowanie innowacyjnych rozwiązań i technologii. Ich wdrożenie może znacząco zwiększyć efektywność działania GOS, podnieść jakość usług dla mieszkańców oraz wzmocnić rolę sportu i rekreacji w budowaniu nowoczesnego, otwartego i przyjaznego miasta.

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.